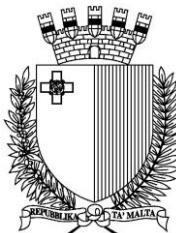

I-Artikolu 2.01 tal-Investment Services Rules – Standard Licence Conditions – skont il-ftehim bejn il-partijiet il-providitur tas-servizz kien obbligat li jipprovi “ancillary services”, li jinkludu “... i. safekeeping and administration of Instruments” – I-obbligu tas-soċjetà appellanta lejn il-klijent appellat kien ukoll dak li ssegwi l-investiment bil-għan li jitħares minn telf

MALTA

QORTI TAL-APPELL (Kompetenza Inferjuri)

**ONOR. IMHALLEF
LAWRENCE MINTOFF**

Seduta tat-23 ta' April, 2021

Appell Inferjuri Numru 168/2018 LM

John Bugeja (K.I. nru 591952M)
(“l-appellat”)

vs.

Crystal Finance Investments Ltd (C 26761)
(“l-appellanta”)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-socjetà intimata **Crystal Finance Investments Ltd** [minn issa ’i quddiem “is-soċjetà appellanta”] mid-deċiżjoni mogħtija fl-4 ta’ Dicembru, 2018, fl-ismijiet fuq premessi, numru tal-każ-

075/2017, [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'l quddiem "l-Arbitru"], li permezz tagħha ddeċieda dwar l-ilment tar-rikorrent **John Bugeja (K.I. nru 591952M)** [minn issa 'l quddiem "l-appellat"] billi laqgħu u *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinċiż 26(3)(c) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, ordna lis-soċjetà appellanta sabiex tħallas lill-appellat is-somma ta' sitt elef, tliet mijja u tlieta u erbgħin Euro u disgħa u erbgħin čenteżmu (€6,343.49), bl-imgħax legali mid-data tad-deċiżjoni appellata sad-data tal-pagament effettiv, filwaqt li l-ispejjeż kellhom jithallsu bin-nofs minn kull wieħed mill-partijiet.

Fatti

2. Il-fatti ta' din il-kawża jirrigwardaw l-investiment li l-appellat għamel fil-*bond portfolio BP174 5.25% EUR Bond Portfolio July 2017*¹ [minn issa 'l quddiem "BP174"] li beda juri andament negattiv hekk kif beda jitlef il-valur tiegħu l-*bond* sottostanti *8.5% Scholz AG – 08.03.2017 (SME)* [minn issa 'l quddiem "Scholz"]. Dan l-investiment kien ġie mibjugħi lill-appellat mis-soċjetà appellanta fit-22 ta' Ĝunju, 2013 għall-prezz ta' €50,000 u fit-8 ta' Marzu, 2016 l-appellat irċieva ittra² mingħandha fejn ġie infurmat li l-imgħaxijiet dovuti kienu ser jitħallsu aktar tard skont kif ġie deċiż mill-Qorti Kummerċjali ta' Vienna, u dan filwaqt li ġie mgħarrraf ukoll li l-*bond* kien ser jitneħħha mill-*bond portfolio* u jinżamm għalih waħdu.

---

¹ Ara *Term Sheet a fol. 109 et seq.*

² Dok. JB3 a fol. 163.

Mertu

3. L-appellat istitwixxa proċeduri quddiem l-Arbitru permezz tal-prezentata ta' l-iment fil-25 ta' Mejju, 2017 fejn iddikjara li huwa kien sofra telf qawwi tal-kapital investit fuq parir tas-soċjetà appellanta *fil-bond portfolio* magħruf bħala *BP174 5.25% EUR Bond Portfolio 10th July 2017* [minn issa 'l quddiem "BP 174"] u anki tad-dħul konsistenti f'imgħaxijiet, minħabba il-falliment tal-*bond 8.5% Scholz Holding GmbH: 2012-2017* [minn issa 'l quddiem "Scholz"], li kien jagħmel parti minn dak il-portafoll. Peress li s-soċjetà appellanta naqset mill-obbligi tagħha lejh meta tatu parir li jinvesti f'dan il-prodott li ma kienx adattat għalihi, huwa talab lill-Arbitru sabiex:

- "1. *Jiddikjara li l-ilment sottomess minn John Bugeja kontra s-soċjetà konvenuta, Crystal Finance Investments Limited jikkostitwixxi każ fejn din tal-aħħar ma mxietx fl-aħjar interess tal-klijent, ossia John Bugeja skont it-reġim regolatorju applikabbli kif ukoll naqset mill-obbligi fiduċċarji tagħha fil-konfront tal-istess klijent, inkluż l-obbligu naxxenti minn Artikoli 1124A u 1123B tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta meta dawn l-obbligazzjoni, inter alia, "jinqalgħu bis-saħħa tal-liġi, kuntratt, kważi kuntratt, trust, assunzjoni ta' kariga jew imġiba" (fn. 5 Kodiċi Ċivili, Kap 16, Artikolu 1124A(1). Dan meta s-soċjetà konvenuta tat-parir lil klijent tagħha biex jinveti fi tliet bonds, u ciòe il-“8.5% - Scholz Holding GmbH: 2012-2017 (Security Number 14964216), 7% Global Medium-term Notes: Fiat Finance & Trade Ltd. SA-2012 – 23.3.17 Reg-Series 134UC (Security Number 18238776), 5.5% Notes: Zagrebacki Holding d.o.o.: 2007-10.7.17 (SR Unsecured)";*
- 2. Jiddikjara li bl-istess komportament tas-Soċjetà Konvenuta, dina tal-aħħar ma adempjeitx l-obbligi tagħha, inkluż dawk kontrattwali, versu l-ilmentatur meta l-aġir ilmentat kien jikkostitwixxi negliżenza grossolana, culpa lata u recklessness, u għalhekk ħatja ta' investment misselling;*
- 3. Jiddikjara u jiddeċiedi li s-soċjetà Konvenuta tiġi ordnata thallas li tikkompensa lill-ilmenatur u tirrintegraph fil-pożizzjoni finanzjarja precedingi għal dawn l-*

investimenti u dan billi jiġi restitwit il-kapital investit fil-bond 8.5% - Scholz Holding GmbH: 2012-2017 flimkien mal-imgħax.

4. *Bl-ispejjeż kontra s-socjetà konvenuta”.*

4. Is-socjetà appellanta wiegħbet għall-ilment billi eċċepiet is-segwenti: (a) l-Arbitru ma kellu l-ebda ġurisdizzjoni sabiex jisma' u jiddeċiedi l-vertenza ta' bejn il-partijiet stante li skont l-Artikolu 17 tat-Terms of Business Agreements huma kien ssottomettew ruħhom għall-ġurisdizzjoni tal-Qrati ta' Malta; (b) in-nullità tal-ilment *ai termini* tal-paragrafu (ċ) tas-subartikolu 789(1) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta; (ċ) l-ilment kien infondat kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt; (d) ma kienet taqbel xejn mal-allegazzjonijiet tal-appellat stante li kien huwa li insista li ried investimenti b'imgħax għoli u li huwa dejjem kellu l-għażla li ma jaċċettax; (e) it-telf seħħi rizultat ta' cirkostanzi, avvenimenti u interventi ta' terzi li fuqhom hija ma kellha jew ma seta' jkollha l-ebda kontroll; (f) l-appellat kien għamel diversi investimenti sa mis-sena 2008 u ma setax jipprendi li s-socjetà appellanta għandha tagħmel tajjeb għal investiment partikolari li jmur ħażin għal raġunijiet mhux previddibbli fil-mument li fih sar l-investiment; (g) ma kienet teżisti u lanqas ma ngħatat għaliex ma setgħetx tingħata, l-ebda garanzija li l-investiment jagħti dak mistenni jew li jitħallas lura l-kapital kif jimmatura; (g) is-socjetà appellanta dejjem imxiet mal-obbligli tagħha; (h) is-servizz li ngħata mis-socjetà appellanta kien ta' parir u l-għażla kienet taqa' f'idejn l-appellat; (h) ma kien hemm l-ebda obbligu fuq is-socjetà appellanta li tinforma lill-klijent bit-tibdil fil-prezz u s-servizz li kienet dovuta tagħti kien dak miftiehem u dak li kienet obbligata tagħti skont il-liġi; u (i) l-ilment ma kienx ġustifikat u għalhekk ma kellux jingħata rimedju.

Id-Deċiżjoni Appellata

5. L-Arbitru wasal għad-deċiżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għal dan l-appell:

“Fil-Mertu

L-Arbitru jrid jiddeċiedi l-każ b'referenza għal dak li, fil-fehma tiegħu, huwa ġust, ekwu u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-każ. (fn. 2 Kap. 555, Art 19(3)(b))

L-ilmentatur għandu żewġ lanjanzi prinċipali:

1. *Li l-prodott de quo ma kienx ‘suitable’ jew ‘appropriate’ għalih;*
2. *Li l-provdit tur tas-servizz ma ħax passi u ma nfurmahx fil-ħin għal xi azzjoni korrettiva li kellu jieħu għax kieku ħa l-azzjoni fil-ħin, it-telf li ġarrab kien ikun anqas.*

L-Arbitru ser iqis l-ewwel lanjanza, jiġifieri, jekk il-prodott kienx ‘suitable’ għall-ilmentatur:

Fatti saljenti tal-Każ:

Ir-Relazzjoni tal-Ilmentatur mal-Provdit tur tas-Servizz

Ir-relazzjoni tal-Ilmentatur mal-Provdit tur tas-Servizz bdiet propriu fis-sena 2008, fejn sar investiment f'bond portfolio BCE 9. Kif meħtieġ, dak iż-żmien imtela Confidential Client Fact Find for the Suitability Test (fn. 3 A fol. 185) datat 11 ta' Frar 2008, u jindika l-ewwel ammont li l-Ilmentatur oriġinarjament investa mal-Provdit tur tas-Servizz.

Il-Client Fact Find jindika li l-Ilmentatur kien ġie kklassifikat bħala Retail Client filwaqt li jindika ukoll li s-servizz mogħti lill-Ilmentatur mill-Provdit tur tas-Servizz kien dak ta' Investment Advice. Huwa indikat ukoll li l-għan tal-investiment wara l-Investiment offrut lilu kien dak ta' dħul – ‘What is the purpose of the investment? ... - Income.’ (fn. 4 A fol. 188) Barra minn hekk, l-‘investor’s attitude towards risk’ ġiet ikkategorizzata bħala Medium. (fn. 5 Ibid.)

Id-dokumentazzjoni ppreżentata, partikolarmen il-lista tal-investimenti pprovduta, li anke hija intitolata bħala Gain/Loss Analysis, (fn. 6 A fol. 182) tirrifletti t-transazzjonijiet ta' investiment li l-Ilmentatur għamel mis-sena 2008. Permezz tal-

affidavit tieghu, ir-rappresentant tal-providtur tas-servizz ta' spiegazzjoni ta' kif eżattament seħħew dawn l-istess transazzjonijiet, li jinkludu switches li saru, kif ukoll meta l-ilmentatur ippreżenta ammonti ġodda li hu ried jinvesti mal-istess provditur. Tajjeb li jingħad li qabel l-ammont ta' €50,000 li l-ilmentatur investa fil-portafoll, li r-rikavat tiegħu ġie eventwalment investit fil-portafoll li minnu kienet tifforma parti l-bond li dwarha qed jitressaq dan l-ilment, l-ilmentatur kien, appart i-ammont originali ta' €10,000 investiti għall-ewwel darba fl-2008, investa s-somma ta' iktar minn €35,000. Fil-fatt, ir-rappresentant tal-providtur tas-servizz indika biċ-ċar id-dettalji relatati ma' dawn l-ammonti u l-investimenti rispettivi.

Ir-rappresentant tal-providtur indika li f'Jannar 2012, l-ilmentatur ippreżenta čekk datat 11 ta' Jannar 2012, li kien jammonta għal €50,000, li dawn ġew investiti f'bond portfolio BCE 93. L-istess rappresentant saħaq li:

'L-ammont li oriġinarjament kien ser jinvesti kien Euro 45,000, imma s-Sur Bugeja żiedu għal Euro 50,000.' (fn. 7 A fol. 178)

Hekk kif indika r-rappresentant, u kif anke ġie ikkonfermat mid-dokumentazzjoni pprezentata f'Ġunju tal-2013, l-investiment fil-BCE 93 ġie tterminat qabel id-data tal-maturità, fejn l-ilmentatur ġie anke offrut 'one-off premium payment of 0.5%. (fn. 8 A fol. 218)

L-ammont rikavat ġie eventwalment investit f'bond portfolio ieħor, BP 174, li fost il-bonds sottostanti li jiffurmaw dan l-istess portafoll, hemm ix-Scholz, il-bond li dwarha qed jitressaq dan l-ilment.

Wara l-investiment fix-Scholz u l-BP 174, kien hemm diversi transazzjonijiet oħra ta' investiment, li iżda mhux ser tkun qed tittieħed konoxxenza tagħhom għall-fini ta' dan l-ilment.

L-Investiment li dwaru qed jitressaq dan l-Ilment

L-investiment li dwaru qed jitressaq huwa l-bond **Scholz AG** li flimkien ma' żewġ bonds sottostanti oħra kienu jiffurmaw il-BP 174, portafoll kreat internament mill-provdit tas-servizz li kumplessivament kien jikkonsisti f'dawn il-bonds:

- 8.5% Scholz AG – 08.03.2017 (SME)
- 7% FIAT Finance & Trade Ltd SA – 23.03.2017
- 5.5% Zagrebacki Holding – 10.07.2017

Il-BP 174 gie mibjugħi lill-ilmentatur fit-22 ta' Ġunju 2013, (fn. 9 Qed tittieħed in konsiderazzjoni t-Trade Date and Value Date hekk kif ikkwotata fuq is-Switch

Confirmation (*a fol. 164*) wara early termination *ta' portafoll ieħor, il-BCE 93, bl-ammont investit ikun il-kapital rikavat mill-istess portafoll, jiġifieri €50,000.*

Kif diġà ntqal aktar kmieni, it-telf sostnut minn dan il-portafoll kien riżultat tal-andament negattiv tal-bond sottostanti Scholz. L-operat u l-finanzi ta' Scholz AG, il-kumpannija li ħarġet il-bond, kien qed jiġi analizzat minn aġenzija ta' kreditu Germaniża, Euler Hermes li, eventwalment, gew riflessa fi credit rating. F'dan il-każ, l-aġenzija ta' kreditu kienet qed tippubblika il-credit rating ta' Scholz AG u mhux il-credit rating tal-bond innifisha. Tul din l-analiżi, ser ikun qed jiġi kkwotat dan ir-rating, peress li kien il-provditur tas-servizz innifsu li, għax-Scholz, ikkwota r-rating ta' din l-istess aġenzija fir-Term Sheet (fn. 10 A fol. 166) ipprovduta lill-ilmentatur.

Il-mod kif ġie mibjugħi l-Investiment

Il-prodott li dwaru qed isir l-ilment ġie mibjugħi lill-ilmentatur f'Ġunju 2013.

*Kif diġà saret referenza aktar kmieni, l-investiment fix-Scholz u l-kumplament tal-portafoll (BP 174) sar wara early redemption *ta' portafoll (BCE 93)* preċedenti li l-ilmentatur kelli meta dan kelli suppost jimmatura fl-2014. Fil-fatt, Transaction Order (fn. 11 A fol. 218) maħruġa mill-provditur tas-servizz li tirrifletti din it-transazzjoni, tindika li l-ilmentatur ġie anke mogħti l-hekk imsejjah one-off premium payment *ta' 0.5%*.*

Fir-rigward tal-qalba minn portafoll ghall-ieħor, l-ilmentatur stqarr li:

'F'Awwissu tas-sena 2013 kien čempilli John Gonzi u qalli li "hemmhekk se naqilbuhom" – kien qed jirreferi ghall-Bond Portfolio imsemmi hawn fuq. Da parti tiegħi, jien fdajt fih u qatt ma ssuspettajt illi kien ser jinvestu f'Portfolio aktar riskjuż. Inkun sinċier u ngħid li lanqas ma kont naf kif mar il-Bond Portfolio li kont investejt jien. Qatt ma qalli li kienu ntilfu flejjes minn dak il-portfolio. Ngħid illi qatt ma fhimt għalfejn kienet saret l-iswitch.' (fn. 12 A fol. 153)

Iżda minkejja li l-ilmentatur saħaq li, fost oħrajn, ma kienx jaf kif kien mar il-portafoll li kelli qabel, huwa naqas milli jsemmi l-fis-sena u ftit xhur li dam investit f'dan l-istess portafoll, hu rċieva madwar €3,271 f'kupuni, filwaqt li naqas ukoll milli jsemmi l-0.5% one-off premium payment. Barra minn hekk, għalkemm hu indika li qatt ma ntqal lilu li kienu ntilfu xi flejjes minn dak il-portfolio, l-istess ammont li kien investit fil-BCE 93 ġie investit fil-BP 174 li, għaldaqstant, ifisser li l-ilmentatur ma ġarrab l-ebda telf minn dan il-portafoll.

Jekk tingħata ħarsa lejn l-investimenti li l-ilmentatur kelli mal-provditur tas-servizz, wieħed jinnota li mill-2008, l-ilmentatur investa somom sostanzjali li, kif anke indika

r-rappreżentant tal-provditħur, kemm-il darba ġew investiti somom ġodda, jiġifieri mhux semplicejment rikavat minn investimenti preċedenti mal-istess provditar. Tajjeb li jingħad li fiż-żmien meta sar l-investiment fix-Scholz u l-BP 174, appartu s-somma investita fl-istess portafoll, l-ilmentatur kelli ukoll investimenti li jammontaw għal madwar €45,000, (fn. 13 L-investimenti fil-BCE37, BP 151, u BCE 87) investiti fi tliet bond portfolios differenti.

Barra minn hekk, tajjeb li wieħed isemmi l-fatt ukoll li, saż-żmien meta sar l-investiment li dwaru qed jitressaq dan l-ilment, a baži tal-Gain/Loss Analysis ippreżentata, l-ilmentatur qatt ma ġarrab telf mill-kapital li hu kien investa.

L-ilmentatur indika fost oħrajn li:

'... sirt naf li l-prodotti tal-investiment li kien jagħmlu parti tal-Bond Portfolio kienu ferm aktar riskjuži.' (fn. 14 A fol. 153)

L-Arbitru ma jaqbilx ma' dan kif ser jingħad. Minkejja li f'dan il-każ, l-ilmentatur qed jagħmel paragun bejn il-BP 174 u l-BCE 93, tajjeb li iżda jiġu ikkonsidrati l-investimenti kollha li l-ilmentatur kien għamel sa meta ġie mibjugħi il-BP 174, u mhux portafoll wieħed biss.

Jekk tingħata ħarsa lejn il-credit rating, kif digħi ntqal aktar kmieni, ix-Scholz flimkien mal-bonds sottostanti l-oħra li kienu jiffurmaw il-BP 174, kienu kollha non-investment grade u ta' natura spekulattiva. Minkejja li l-bonds li kienu jiffurmaw il-BCE 93 kienu kombinazzjoni ta' investment u non-investment grade, mhux l-istess jista' jintqal għall-portafoll preċedenti li l-ilmentatur kelli.

Ma kinitx l-ewwel darba li l-ilmentatur investa f'portafoll li n-natura tal-bonds sottostanti kollha kienet non-investment grade.

Stabbiliti dawn il-fatti, l-Arbitru ser jikkonkludi dwar l-ewwel parti tal-ilment, jiġifieri, jekk il-prodott kienx tajjeb għaċ-ċirkostanzi tal-ilmentatur.

Il-Client Fact Find applikabbi dak iż-żmien jindika li s-servizz mogħti lill-ilmentatur huwa ta' investment advice, li dan ġie anke ikkonfermat mill-provditħur tas-servizz innifsu.

Għaldaqstant, dan ifisser li l-provditħur tas-servizz kelli jaġixxi b'mod li jonora l-obbligi tiegħi skont l-iStandard Licence Conditions applikabbi.

Primarjament, kellha tiġi onorata Standard Licence Condition 2.16 li hija dwar Assessment of Suitability, u tittratta l-fatt li l-provditħur tas-servizz li jkun qed jagħti parir finanzjarju huwa obbligat:

'2.16 The Licence Holder shall obtain from clients or potential clients, such information as is necessary for the Licence Holder to understand the essential facts about the client and to have a reasonable basis for believing, giving due consideration to the nature and extent of the service provided, that the specific transaction to be recommended, or entered into in the course of providing a portfolio management service, satisfies the following criteria:

- a. it meets the investment objectives of the client in question;
- b. it is such that the client is able financially to bear any related investment risks consistent with his investment objectives;
- c. it is such that the client has the necessary experience and knowledge in order to understand the risks involved in the transaction or in the management of his portfolio.'

Għaldaqstant, l-Arbitru qed jikkonsidra dawn it-tliet kriterji b'mod separat.

Huwa ċar li l-objettiv tal-ilmentatur kien li jżid id-dħul tiegħu, u dan joħroġ fid-deher mill-kontenut tal-Client Fact Find. L-investiment offrut lill-ilmentatur kien jilhaq l-objettiv tal-ilmentatur li jżid id-dħul li hu kellu għax kien investiment li jrendi kupun ta' 5.25% fis-sena. Fil-fatt, fil-perijodu li dam investit fil-BP 174 (jiġifieri qabel ix-Scholz inqalgħet f'pożizzjoni separata fuq il-kont tiegħu), l-ilmentatur irċieva ammont sostanzjali f'imgħaxxiet.

Għalhekk l-ewwel kriterju dwar l-objettivi tal-ilmentatur intlaħaq.

*It-tieni kriterju huwa dak tal-**għarfien u esperjenza fl-investiment** li kellu l-ilmentatur. Jidher ċar li l-ilmentatur kiseb l-esperjenza u t-tagħrif tul iż-żmien u dan kif anke rifless mit-transazzjonijiet li hu għamel. L-ilmentatur introduċa somom ġodda ta' flus għall-investiment mal-provdit tas-servizz, liema somom ma kinux zghar u, għaldaqstant, certament li l-ilmentatur kien tul iż-żmien konxju ta' dak li kien qed jagħmel. F'dan ir-rigward, il-provdit saħħaq għal diversi drabi li l-ilmentatur kien jidħol fid-dettall tal-investiment, jieħu n-noti u anke jżomm rendikont tal-affarijiet kollha, liema stqarrijiet fl-ebda ħin ma ġew ikkostestati mill-ilmentatur innifsu.*

Għalhekk ma jistax jingħad li l-ilmentatur ma kellux it-tagħrif meħtieg biex jieħu deċiżjoni infurmata dwar l-investiment li dwaru qed isir l-ilment.

It-tielet aspett li għandu jiġi ikkonsidrat huwa dak relatat mal-fatt jekk l-ilmentatur kienx jifla k-finanzjarjament għar-riskji relatati mal-investiment, jiġifieri l-financial bearability.

Kif diġà ntqal, l-investiment li dwaru qed jitressaq dan l-ilment ma kienx l-ewwel u l-uniku investiment li l-ilmentatur għamel mal-provditut tas-servizz. Jidher biċ-ċar li l-ilmentatur kelli sensiela ta' investimenti, fil-maġġor parti tagħhom bond portfolios, li l-ammont investit fihom ma kienx wieħed żgħir.

Għalhekk, ma jistax jingħad li anke teskludi l-qligħ mill-kupuni riċevuti, l-ilmentatur ma kienx kapaċi jgħorr it-telf sostnūt minn dan l-investiment. Barra minn hekk, wieħed ma jistax jinsa l-fatt li, qabel il-BP 174, l-ilmentatur kien diġà investa f'portafoll ieħor li l-bonds sottostanti tiegħu kienu kollha non-investment grade u, għaldaqstant, l-ilmentatur kien diġà espost darb'oħra għar-riskju, kumplessivament, li jgħibu magħħom dawn it-tip ta' bonds.

Għaldaqstant, a bażi ta' dak li ntqal aktar 'il fuq f'din id-deċiżjoni, l-Arbitru jikkonkludi li l-Assessment of Suitability jirriżulta kollu fil-pozittiv. Dan minħabba l-fatt li l-objettiv tal-ilmentatur kien li jżid id-dhul tiegħu u, għalhekk, ingħata investimenti li jrendu l-imgħax u li l-imgħax riċevut ma kienx wieħed żgħir; l-ilmentatur kelli tagħrif u esperjenza li hu kiseb tul iż-żmien ta' x'inhuma l-investimenti u r-riskju relattiv; kif ukoll li l-ilmentatur kien f'qagħda li jassorbi r-riskju tal-investiment offrut lilu.

It-tieni aggravju tal-ilmentatur huwa li l-provditut tas-servizz wera negliżenza meta naqas milli jsegwi l-andament tax-Scholz u eventwalment javażah, fi żmien ragħonevoli, li l-prodott kien sejjer ħażin għax kieku t-telf kien ikun angas.

Il-provditut tas-servizz isostni li peress li s-servizz li ingħata kien wieħed advisory, huwa ma kelli l-ebda obbligu li jsegwi l-prodott u, skont it-Terms of Business Agreement, kelli biss jibgħat valutazzjoni kull sitt xhur; u ma kelli l-ebda obbligu li jinforma lill-klijent dwar bdil fil-prezz għax dan huwa process fluwidu u jeħtieġ ricercu biex il-provditut tas-servizz jasal għall-opinjoni jekk il-prezz waqax tant li trid tittieħed azzjoni. Jgħid ukoll li 1-klijent u l-Arbitru m'għandhomx jippretendu li Crystal tagħti servizz aktar minn dak miftiehem.'

Qabel xejn, l-Arbitru għandu riservi dwar id-diċitura użata fejn donnu l-Arbitru huwa parti fil-każ. Dan l-attegġġament tal-provditut tas-servizz ma jispirax rispett lejn din l-iċċituzzjoni mwaqqfa b'ligi li dejjem aġixxiet b'mod imparzjali. Diċitura simili fil-futur tiġi iċċensurata.

Iżda dwar dak li qed jgħid il-provditut tas-servizz, li hu ma kellux l-obbligu li jsegwi l-andament tal-prodott u jinforma fil-ħin lill-ilmentatur, hija insostenibbli. Qabel xejn, li kieku ma kellux dan l-obbligu, ma kienx jinfurmah f'Marzu 2016. Id-difiza tal-provditut tas-servizz hija kontraditorja għax filli jgħid li fil-portafoll li kelli l-ilmentatur miegħu kien jagħmel il-qligħ (u, allura, kien qed jagħmel portfolio

management) u f'hiin ieħor jgħid li hu biss ta' parir u kien l-ilmentatur li finalment għażel il-prodott. Din il-verżjoni lanqas hi wisq kredibbli għaliex l-Arbitru huwa konvint li l-ilmentatur kien qed jixtri prodott magħżul u kkreat mill-provditut tas-servizz u, minn dak li ra l-Arbitru, anke kien qed jinbiegħ fuq skala kbira mill-provditut tas-servizz.

Imma dwar il-pretensjoni tal-provditut tas-servizz - li ma kellu jagħmel xejn ħlief li jingħata parir mal-bejgħ u l-obbligi tiegħu jieqfu hemm - l-Arbitru jagħmel referenza għal dak deċiż mill-Qorti tal-Appell (fn. 15 Carmel Bartolo et vs Crystal Finance Investments Ltd., QA, 5/11/2018) f'każ ieħor identiku kontra l-provditut tas-servizz odjern fejn il-Qorti stabbilit diversi prinċipji f'dan ir-rigward fosthom:

1. Li skont it-Terms of Business Agreement u l-Investment Services Act il-personal recommendation taħt it-tifsira ‘services’ fl-istess kuntratt hija wiesgħa immensa u mkien ma tghid li ‘Investment Advice’ huwa limitat biss għall-mument qabel ma jsir xi investiment partikolari kif pretiż mill-provditut tas-servizz.
2. Li mkien ma jirrizulta mit-Terms of Business Agreement li ‘supply of services to the consumer’ huwa limitat għal parir mogħti qabel il-klient jinvesti fi prodott imbagħad jiethha għal rieħu.
3. Ma jreġix l-argument tal-appellanta li l-ilmentaturi kienu neċessarjament konsapevoli dwar l-andament hażin ta’ dan il-bond partikolari mill-statements li huma rċevew. Kif tikkontendi l-appellanta nnifisha kien meħtieg studju tal-andament tal-investiment, liema studju żgur li m’huwiex fil-kompetenza tal-appellati li rrikorrew għandha għal investment advice.
4. Il-Qorti m’għandhiex dubju li l-appellanta, bħala financial service provider tkun qed timmonitorja l-andament tal-investiment fis-suq. Wara kollox il-prodott oggett tal-kawża kien wieħed minn ħafna prodotti li kienet qed toffri għall-bejgħ.
5. Wieħed irid jiftakar li l-obbligu prinċipali ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji hu li dejjem jaġixxi fl-aħjar interess tal-klient tiegħu.

L-Arbitru jagħmel tiegħu dawn il-konklużjonijiet tal-Qorti tal-Appell u, għalhekk, ser jara jekk f'dan il-każ partikolari il-provditut tas-servizz qednex dawn l-obbligi tiegħu f'dan ir-rigward. Dan a bażi tal-Artikolu 19(3)(b) tal-Kap. 555 fejn l-Arbitru ġie mogħti d-diskrezzjoni li jqis kull każ skont iċ-ċirkostanzi partikolari tiegħu.

Fl-ilment tiegħu, l-ilmentatur jgħid li:

‘... il-financial advisor kien negligenti meta naqas milli isegwi l-andament tal-bond partikolari u/jew naqas milli javża lill-ilmentatur fi żmien raġonevoli li l-prodott kien sejjer ħażin. Di fatti minn summary tal-andament tal-prodott partikolari ... jidher illi kien beda jberraq sa minn Dicembru tas-sena 2016 meta l-prodott ha l-ewwel daqqa ’l isfel, però, is-soċjetà konvenuta naqset milli tavża u/jew tieħu l-prekawzjonijiet sabiex l-investiment tal-ilmentatur ikun kawtelat.’ (fn. 16 A fol. 2)

Mill-banda l-oħra, fl-affidavit tiegħu, hu indika li:

‘... ġara li fis-sena 2015 kien čempilli John Gonzi u qalli li l-investiment specifiku fil-prodott ta’ Scholz Holding GmbH ma kienx se jibqa’ parti mill-Bond Portfolio u li l-kumpannija Scholz kienet tinsab fi proċeduri ġudizzjarji fil-Qorti ta’ Vjenna u li ma kellux informazzjoni dwar kienx se jintilef il-kapital investit fih. Dan kollu intqal lili minn fuq it-telefon.’ (fn. 17 A fol. 154)

Sussegwentement, hu tenna li kien proprju fis-sena 2016 li rċieva dokument uffiċjali mingħand il-provditur tas-servizz li jikkonferma dak li kien intqal lilu permezz tat-telefon.

Minkejja d-diskrepanza fil-fatti kif irrakkontati, tajjeb li jingħad li dak li ntqal fl-affidavit tiegħu, jiġifieri li ġie kkuntattjat bit-telefon fl-2015, meta jiġu kkonsiderati l-istqarrijiet ufficjali tal-kumpanija Scholz, dan m’huwiex daqstant possibbli minħabba li l-aħbar maħruġa mill-istess kumpannija, li kienet tinsab fi proċeduri ġudizzjarji fil-Qorti ta’ Vjenna, ħarġet proprju fis-sena 2016.

Jidher čar li meta l-ilmentatur qal li ġie ikkuntattjat fir-rigward tax-Scholz f'Dicembru 2015, kien żball u r-referenza riedet issir għas-sena 2016. Għaldaqstant, peress li jidher li dan huwa żball ġenwin, l-Arbitru ser jagħti l-benefiċċju tad-dubju lill-istess ilmentatur f'dan ir-rigward.

Fil-fatt kien ir-rappreżtant tal-provditur tas-servizz li kkonferma li:

‘F’Marzu tas-sena 2016, Crystal Finance kitbet ittra bil-Malti lis-Bugeja fejn informajnih li l-kumpannija Scholz iddifferiet l-imgħax sa 31 ta’ Mejju u għalhekk kellna nifirduh mill-kumplament tal-investiment biex il-parti l-oħra tibqa’ għaddejja b’imġħax ta’ 5.25%. Crystal Finance dejjem bagħtet informazzjoni bil-miktub lill-klient fuq dawn il-movimenti kollha u jien dejjem čempilt u spjegajt kulma kien ikollu fl-ittri li kien jircievi.’ (fn. 18 A fol. 180)

Għalhekk m’għandux ikun hemm dubju li l-provditur tas-servizz ha passi f’Marzu 2016.

Meta wieħed jiġi biex janalizza jekk verament kienx hemm dewmien min-naħha tal-provditur sabiex jinforma lill-ilmentatur bl-andament negattiv tax-Scholz, tajjeb li

tingħata ħarsa partikolarment lejn il-credit rating, kif ukoll il-prezzijiet fis-suq tal-investiment.

Dwar il-credit rating tax-Scholz irid jingħad dan li gej:

Meta x-Scholz ġie mibjugħi lill-ilmentatur bħala parti mill-BP 174, Scholz AG kellha credit rating ta' BB- (fn. 19 Il-credit rating hekk kif kwotat fit-Term Sheet (a fol. 166) ippreżenta lill-ilmentatur) wara downgrade f'Mejju 2013. Ftit wara dan il-bejgħ, preciżżament fl-1 t'Awwissu 2013, l-outlook tar-rating inbidel minn 'stable' għal 'watchlist negative' (fn. 20 https://ehrq.de/ver/ratings/en/Scholz_20130801.pdf) minħabba l-possibilità li jinżel iktar kif, fil-fatt, ġara fid-19 t'Awwissu 2013, meta r-rating ġie downgraded għal B. (fn. 21 https://ehrq/de/ver/ratings/en/Scholz_2013.pdf)

Minn meta ġiet maħruġa l-bond in kwistjoni, għalkemm kien hemm tibdil pozittiv fl-outlook tar-rating tal-kumpannija, mhux l-istess jista' jingħad għar-rating inniflu, u dan peress li kien hemm biss downgrades. Fil-fatt, f'Jannar 2016, il-credit rating ta' Scholz AG kien digħi laħaq is-C, (fn. 22 https://ehrq/de/ver/ratings/en/Scholz_EN_20160115.pdf) u dan kien kawża ta' proċess ta' ristrutturar li l-kumpannija kienet ser-tgħaddi minnu.

Fl-istess ġurnata ta' dan id-downgrade, jiġifieri fil-15 ta' Jannar 2016, appart i-l-fatt li kienu qed isiru diskussionijiet mal-kredituri finanzjarji tagħha fir-rigward ta' ristrutturar finanzjarju li jipprovd struttura ta' kapital sostenibbli, Scholz AG ġabbret ukoll li, fost oħrajn, ġie appuntat kuratur mill-Qorti Kummerċjali ta' Vjenna, sabiex jirrapreżenta l-utenti kollha tal-bond in kwistjoni li l-irwol tiegħu jkun li jirrapreżenta lill-bondholders fir-ristrutturar finanzjarju u jinneozja fisimhom waqt il-proċess ta' dan ir-ristrutturar.

Sussegwentement, fit-12 ta' Frar 2016, Scholz ġabbret (fn. 23 http://www/scholz-group.co.uk/en/investor_relations/aussendung.php) li bdew diskussionijiet mal-kuratur sabiex jiġi zgurat id-differiment tal-ħlas tal-imghaxijiet dovuti lill-bondholders fit-8 ta' Marzu 2016. Eventwalment, il-kumpannija ġabbret li bi qbil mal-istess kuratur, il-ħlas tal-imghaxijiet ġie differit sal-31 ta' Mejju 2016.

L-ilmentatur ġie infurmat b'dan kollu permezz ta' notifika datata 8 ta' Marzu 2016, (fn. 24 A fol. 244) fejn ġie infurmat ukoll li riżultat ta' dan, ix-Scholz kienet ser-tinhareġ f'pożizzjoni separata fuq il-kont tiegħu. Din l-azzjoni min-naħha tal-provdit tas-servizz tidher minn Confirmation of Purchase fir-rigward tax-Scholz biss li turi l-ammont nominali ta' 19,625.930 għall-prezz ta' 101.91% għall-kull unit.

Tajjeb li jingħad li minkejja d-data tan-notifika tal-provditħur tas-servizz li ġġib it-8 ta' Marzu 2016 (liema notifika kienet, fost oħrajn, tirrifletti n-notifikasi ufficjalji min-naħha ta' Scholz f'Jannar u Frar tal-istess sena), il-Confirmation of Purchase (fn. A fol. 248) hija datata 10 ta' Lulju 2015. Bl-istess data, dik tal-10 ta' Lulju 2015, għiet maħruġa ukoll Confirmation of Sale (fn. 26 A fol. 246) tal-BP 174 għall-ammont totali investit ta' €50,000, kif ukoll Confirmation of Purchase (fn. 27 A fol. 247) li tirrifletti l-kumplament tal-portafoll, hekk imsejja BP 174.1 wara li x-Scholz inħarġet f'pożizzjoni separata, li jinkludi ż-żewġ bonds sottostanti l-oħra bl-ammont investit ikun ta' €30,000.

Confirmation of Full and Final Settlement (fn. 28 A fol. 252) ippreżentata tindika li l-ilmentatur irċieva s-somma ta' €2,026.97.

Dwar il-Prezz tal-Bond

Il-prezz tal-bond tista' tgħid li hu l-indikatur primarju fl-andament tal-investiment. Dan anke minħabba l-fatt li, generalment, investitur isegwi l-istess andament permezz tal-valur li jirriżulta mill-prezz tal-bond in kwistjoni.

L-Arbitru għamel riċerka u kiseb tagħrif dwar il-prezzijiet tax-Scholz minn meta din il-bond għiet mibjugħha lill-ilmentatur f'Ġunju 2013 sa Settembru 2016, iż-żmien meta l-ilmentatur irċieva l-Full and Final Settlement fuq din l-istess bond.

*Skont indikazzjonijiet meħħuda minn fuq is-sistema **Bloomberg**, il-prezz ġeneriku tax-Scholz fil-mument li din ġiet offruta lill-ilmentatur bħala parti mill-BP 174 ma kienx ekwivalenti għal 100. Dan ifisser li l-prezz ta' din il-bond seta' kien ftit inqas jew ftit iktar mill-valur par tagħha.*

Fl-affidavit tiegħu, ir-rappreżtant tal-provditħur tas-servizz indika li l-bond tax-Scholz inxtara mill-istess provdítur f'Ġunju 2013 bi prezz ta' 101.9, (fn. 29 A fol. 180) u anke indika l-prezzijiet tal-bonds sottostanti l-oħra. Minkejja dan, tajjeb li wieħed ifakk il-fatt li minkejja li fil-mument tal-bejgħ il-klijent jingħata Term Sheet u anke Contract Note relatata mal-istess investiment, il-klijent ma jkun bl-ebda mod infurmat bil-prezz individwali tal-bonds sottostanti tal-portafoll.

*Għaldaqstant, peress li r-rappreżtant tal-provditħur ma ppreżenta l-ebda tip ta' prova fir-rigward tal-prezz hekk kif ikkwotat fl-affidavit tiegħu, ser ikun qed jiġi ikkwotat il-prezz indikattiv fuq is-sistema **Bloomberg**.*

*Il-prezz indikattiv minn fuq **Bloomberg** fil-mument li x-Scholz ġiet inkluża fil-BP 174 hekk kif mibjugħi lill-ilmentatur, kien jammonta għal 99.24. (fn. 30 Minħabba li t-Trade Date ikkwotata fuq is-Switch Confirmation (a fol. 164), jiġifieri 22 ta' Ġunju 2016, kienet is-Sibt u, għalhekk, il-prezz mhux ikkwotat fuq **Bloomberg**, ser ikun qed*

jigi ikkonsidrat il-25 ta' Ĝunju 2013, id-data ta' meta l-provditut tas-servizz ħareġ is-Switch Confirmation). Matul l-2013 sa April 2014, il-prezz tax-Scholz qatt m'eċċeda l-valur par. Mhux talli hekk, talli f'Marzu 2014, il-prezz tax-Scholz kien anke niżel għal 47.94. (fn. Qed jiġi ikkwotat il-prezz tal-bond fl-10 ta' Marzu 2014). Dan ifisser li fl-ewwel xhur li l-ilmentatur kelli x-Scholz bħala parti mill-portafoll tieghu, l-andament tal-bond a baži tal-prezz indikattiv skont Bloomberg, ma kienx wieħed pozittiv.

Iżda, il-prezz tax-Scholz irkupra minn Mejju 2014. Jista' jingħad li dak iż-żmien dan kien ormai qed jirrifletti l-azzjonijiet ta' Euler Hermes fir-rigward tal-credit rating. Dan għaliex, għalkemm kien hemm żewġ downgrades tal-credit rating fl-2013, u dawn wara li l-investiment ġie mibjugħi lill-ilmentatur, ma kien hemm l-ebda downgrade ieħor fl-2014 u fil-bidu tal-2015.

Fil-fatt, il-prezz tax-Scholz fil-31 ta' Dicembru 2014, hekk kif ikkwotat fuq Bloomberg, kien ta' 100.42, li ma jistax jingħad li għalaq is-sena 2014 fuq nota negattiva.

Kuntrarjament għal dan, kif diġà indikat aktar kmieni, kemm il-credit rating kif ukoll il-prezz tax-Scholz, ħadu żvolta oħra fl-aħħar xhur tal-2015.

Fil-fatt, għalkemm f'Ġunju 2015 il-prezz kien 102.01, (fn. 32 Qed jiġi ikkwotat il-prezz tal-bond fit-30 ta' Ĝunju 2015) dan niżel għal 42.65 (fn. 33 Qed jiġi ikkwotat il-prezz tal-bond fit-30 ta' Dicembru 2015) f'Dicembru tal-istess sena. F'dan il-każ, il-prezz kien certament jirrifletti l-azzjonijiet ta' Euler Hermes, peress li fl-istess perijodu, jiġifieri bejn Ĝunju u Dicembru 2015, il-kumpannija sofriet żewġ downgrades fil-credit rating tagħha fejn f'Awwissu 2015 din ġiet downgraded għal B- u, sussegwentement, għal CCC f'Novembru 2015.

Barra minn hekk, f'Jannar 2016, il-prezz tax-Scholz irrifletta l-azzjoni tal-Euler Hermes fejn wara downgrade oħra, fi ftit żmien, għal C, il-prezz indikattiv tal-bond fuq is-sistema Bloomberg kien niżel għal 23.94. (fn. 34 Qed jiġi ikkwotat il-prezz tal-bond fil-15 ta' Jannar 2016)

Kif diġà saret referenza, minkejja li l-andament negattiv tax-Scholz ffit wara li sar il-bejgħ tal-istess bond bħala parti mill-BP 174, irkupra fis-sena 2014 u nofs l-2015, jirriżulta li s-sinjal negattivi bdew jidhru minn tal-inqas fl-aħħar tliet xhur tal-2015, u dan minħabba żewġ downgrades tal-credit rating f'temp ta' ffit xhur, kif ukoll il-prezz tal-istess bond li, minn Awwissu 2015 qatt ma reġa' eċċeda l-valur par. Minn dak iż-żmien, kien čar li l-qagħda mwiegħra tal-kumpannija kienet tali li l-probabilità ta' rkupru, jekk kien hemm, kienet ser tkun diffiċli u dan anke ibbażat fuq in-notazzjonijiet tal-credit rating ta' Euler Hermes lejn l-aħħar tal-2015, li kien CCC, li a

baži tal-istess notazzjonijiet ‘CCC rated companies have structures which greatly endanger the security of their future ...’.

Kemm il-kumpannija Scholz kif ukoll l-aġenzija ta’ kreditu Euler Hermes, li kienet kontinwament qed tanalizza l-operat tal-istess Scholz, kienu kontinwament joħroġu informazzjoni u aġġornamenti fuq l-andament u l-operat tal-istess kumpannija. Dan ifisser li minbarra l-prezz tas-suq u l-credit rating innifsu, Crystal kellhom l-obbligu li jsegwu dawn l-aġġornamenti u l-informazzjoni relattiva sabiex, eventwalment, ikunu jistgħu jiggwidaw lill-investitur.

Mid-dokumentazzjoni pprezentata u anke minn dak li tenna r-rappreżentant tal-provdit tur tas-servizz, jidher biċ-ċar li l-ewwel azzjoni ta’ dan tal-ahħar ittieħdet f’Marzu 2016. Dan wara notifika uffiċjali min-naħha ta’ Scholz fejn din ħabbret l-appuntar ta’ kuratur sabiex jirrapreżenta lill-bondholders fir-ristrutturar finanzjarju li l-kumpannija kienet għaddeja minnu kif ukoll notifika li permezz tagħha l-investituri ġew infurmati bid-differiment tal-interessi dovuti lilhom, liema differiment kellu jkun sal-31 ta’ Mejju 2016.

Minkejja li dawn iż-żewg notifikasi uffiċjali ġew maħruġa minn Scholz fil-15 ta’ Jannar 2016 u fit-23 ta’ Frar 2016 rispettivament, l-ilmentatur ġie infurmat b’dan kollu permezz ta’ ittra (fn. 35 A fol. 244) datata 8 ta’ Marzu 2016. Fl-istess ittra, l-ilmentatur ġie infurmat ukoll li l-provdit tur tas-servizz kien ser jiproċedi billi jiżola l-parti investit fil-bond ta’ Scholz f’pożizzjoni separata fuq il-kont tiegħu sabiex il-portafoll ikun jista’ jkompli b’mod normali bil-kumplament tal-bonds sottostanti.

Jidher ċar li l-provdit tur tas-servizz ħa azzjoni biss wara li ġie mħabbar li l-pagament tal-interessi dovuti lill-bondholders fix-Scholz ġew differiti sal-ahħar ta’ Mejju 2016. Dan ma kellux ikun il-każ.

A baži tal-informazzjoni kollha, li certament li l-provdit tur tas-servizz kelli disponibbi, partikolarment, in-notifikasi ta’ Scholz, il-credit rating u l-aġġornamenti relattivi ta’ Euler Hermes flimkien mal-prezz tas-suq, dan seta’ jieħu l-azzjonijiet neċċesarji minn tal-inqas lejn l-ahħar ta’ Dicembru 2015, fejn il-prezz tas-suq kien anke laħaq 42.65. (fn. 36 Qed jiġi ikkwotat il-prezz tal-bond fit-30 ta’ Dicembru 2015) Il-prezz tal-bond lanqas biss reġa’ laħaq nofs il-prezz indikattiv ta’ meta x-Scholz ġiet mibjugħha lill-ilmentatur bħala parti mill-BP 174.

Għalhekk, għal dawn ir-raġunijiet, l-Arbitru huwa konvint li kellha tittieħed azzjoni mill-provdit tur tas-servizz tal-anqas f’Dicembru 2015, u għalhekk minħabba dan in-nuqqas min-naħha tal-provdit tur tas-servizz, li kif diġà ingħad aktar ‘il fuq f’din id-deċiżjoni kelli jsegwi l-andament tal-prodott u jinforma b’azzjoni korrettiva fil-ħin lill-ilmentatur, ser jagħti kumpens lill-ilmentatur kif ġej.

Kumpens

Fl-ilment tiegħu, l-ilmentatur talab, fost oħrajn, sabiex Crystal:

‘... tiġi ordnata tħallas li tikkompensa lill-ilmentatur u tintegraph fil-pożizzjoni finanzjarja preċedenti għal dawn l-investimenti u dan billi jiġi restitwit il-kapital investit fil-bond 8.5% - Scholz Holding GmbH: 2012-2017 flimkien mal-imgħax.’ (fn. 37 A fol. 7)

Peress li ma jirriżultax xi kaž ta’ misselling ta’ prodott, l-Arbitru ma jistax jilqa’ din it-talba li l-ilmentatur jiġi integrat fil-pożizzjoni tiegħu qabel ma għamel l-investiment. Iżda, l-provditut tas-servizz naqas meta ma avża x fil-ħin lill-ilmentatur u ma ħax azzjoni fil-ħin biex l-investiment ikun kawtelat.

Għaldaqstant, l-Arbitru jrid jasal biex jikkalkola kemm għandu jkun il-kumpens ġust u rajonevoli f’dawn iċ-ċirkostanzi u, għaldaqstant, ser ikun qed biss jibbaża l-kumpens fuq il-punt li jittratta d-dewmien min-naħha tal-provditut sabiex jinfurmah bl-andament negattiv tax-Scholz.

Meta l-BP 174 ġie mibjugħi lill-ilmentatur, ġiet investita s-somma ta’ €50,000. Meta x-Scholz ġiet maħruġa f’pożizzjoni separata fuq il-kont tal-ilmentatur, id-dokumentazzjoni ippreżentata tindika li €20,000 kienu investiti fix-Scholz. Hekk kif rifless fil-Confirmation of Full and Final Settlement (fn. 38 A fol. 252) datata 22 ta’ Settembru 2016, mill-investiment tiegħu fix-Scholz, l-ilmentatur irċieva biss is-somma ta’ €2,026.97.

A bażi tal-Confirmation of Purchase (fn. 39 A fol. 248) maħruġa mill-provditut tas-servizz fir-rigward tax-Scholz, jindika li l-ammont ta’ units mixtri ja f'din il-bond huwa ta’ 19,625.930. Kif digħi ntqal aktar kmieni, kien mistenni li l-provditut tas-servizz jieħu azzjoni dwar dan l-investiment minn tal-inqas lejn l-aħħar ta’ Diċembru 2015.

Għaldaqstant, jekk jittieħed il-prezz tas-suq tax-Scholz fl-aħħar ta’ Diċembru 2015, hekk kif indikat fuq is-sistema Bloomberg, dan kien ta’ 42.65. (fn. 40 Qed jiġi ikkwotat il-prezz indikattiv fuq is-sistema Bloomberg fit-30 ta’ Diċembru 2015). Dan immultiplikat bin-numru ta’ units mixtri ja jammonta għal €8,370.46. Dan ifisser li kieku l-provditut tas-servizz ha azzjoni fuq dan l-investiment minn tal-inqas fl-aħħar ta’ Diċembru 2015, it-telf sostnut mill-ilmentatur kien ikun inqas.

Mis-somma ta’ €8,370.46, għandu jitnaqqas l-ammont riċevut mill-ilmentatur, hekk kif indikat fil-Confirmation of Full and Final Settlement, li kien jammonta għal €2,026.97.

*Għalhekk, il-kumpens dovut lill-ilmentatur jammonta għal **€6,343.49**.*

L-Appell

6. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fit-18 ta' Diċembru, 2018 fejn talbet lil din il-Qorti sabiex id-deċiżjoni appellata tīgħi riformata biss fis-sens li hija ma tinsabx responsabbi jew ħatja bl-ebda mod u konsegwentement hija ma tkallas l-ebda danni jew penali. L-aggravju tagħha huwa li l-linjal ta' ħsieb legali għandha tmur oltre dak li ġie stabbilit mill-Arbitru minħabba x-xorta tal-kuntratt legali u n-natura tat-transazzjoni.

7. L-appellat wieġeb billi sostna li d-deċiżjoni appellata hija waħda ġusta u timmerita konferma minn din il-Qorti.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

8. Din il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkunsidra l-aggravju tas-soċjetà appellanta. Tirrileva li fil-każ odjern l-Arbitru sab li s-soċjetà appellanta kienet naqset milli tieħu l-azzjonijiet neċċesarji biex tavża fil-ħin lill-appellat, tal-anqas minn Diċembru 2015, sabiex l-investiment ikun ikkawtelat. Imma s-soċjetà appellanta tikkontesta li ġaladárba s-servizz mogħti lill-klijent tagħha l-appellat kien wieħed ta' "*investment advice*", hija ma kellha l-ebda obbligu ta' moniteraġġ tal-investiment tiegħu u d-doveri tagħha kienu jieqfu max-xiri tal-prodott.

9. Imma din il-Qorti mill-ewwel tirrileva li fis-sentenza tagħha, kif diversament preseduta, fl-ismijiet **Fortunato Mifsud et vs. Crystal Finance**

Investments Ltd³, hija kellha l-opportunità li tesprimi l-konsiderazzjonijiet tagħha dwar l-obbligi tal-provditħur tas-servizz. F'kuntest fejn is-soċjetà appellanta kienet ikkontendiet, bħal f'dan il-każ, li l-appellati kienu ħallsu u ngħataw biss *advisory services* li kienu limitati għall-mument meta sar l-investiment, il-Qorti kkonkludiet li:

“ma jirriżultax li l-appellati jippretendu li l-appellant kella teżerċita *discretionary portfolio management* u tieħu xi inizjattiva li taqbad u tbiegħ l-investiment in kwistjoni mingħajr il-permess tagħhom ... . Dak li jippretendu l-appellati, u li l-Arbitru rreputa bħala leġittimu, hu li l-appellati kellhom ikunu nfurmati bl-andament hażin tal-investiment meta dan beda sejjer drastikament għall-agħar.”

10. Din il-Qorti tikkonsidra li l-każ odjern ma jirrikjedi l-ebda raġunament differenti. Iżżejjid tgħid biss li skont il-klawsola numru 3 tat-*Terms of Business Agreement* iffirmsat bejn il-partijiet fl-10 ta' April, 2015,⁴ il-klijent mhux prekulż, anzi għandu d-dritt li jitlob il-parir tal-provditħur tas-servizz dwar investiment. Imma l-Qorti tqis li mingħajr l-informazzjoni neċċessarja u f'waqtha, il-klijent ma jistax jasal sabiex jitlob il-parir tal-provditħur tas-servizz dwar l-ebda transazzjoni. Dan dejjem skont kif għandu dritt li jagħmel mingħajr ma wieħed jinsa wkoll dak li jipprovdi għaliex l-Artikolu 2.01 tal-*Investment Services Rules – Standard Licence Conditions* fir-rigward tal-mod li għandu jimxi l-provditħur tas-servizz mal-klijent tiegħu.

11. Barra minn hekk għandu jiġi osservat li s-soċjetà appellanta fil-ftehim imsemmi ntrabtet ukoll sabiex tagħti “*Ancillary Services*” li jinkludu “... i. safekeeping and administration of Instruments ...”. It-terminologija użata

³ App. 50/17AE deċiż 30.01.20. Ara wkoll App.Inf. 58/18, Carmelo Baldacchino et vs. Crystal Finance Investments Ltd, 11.11.20.

⁴ Dok. CFI1, Dok. CFI2, Dok. CFI3 a fol. 25 et seq.

hawnhekk hija pjuttost wiesgħa, u din il-Qorti tgħid li mingħajr dubju l-obbligu tas-soċjetà appellanta lejn il-klijent appellat kien ukoll dak li ssegwi l-investiment bil-għan li jitħares minn telf. Biss fejn is-soċjetà appellanta turi li hija tkun għamlet dan kollu bid-diligenza ta' *bonus paterfamilias*, tista' tinheles mir-responsabbilità lejn il-klijent għat-telf li jkun sofra riżultat tat-tnaqqis fil-valur tal-investiment tiegħu.

12. Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti ssib li l-aggravju tas-soċjetà appellanta mhux ġustifikat, u tiċħdu.

Decide

Għar-raġunijiet premessi l-Qorti tiddeċiedi dwar l-appell tas-soċjetà appellanta billi tiċħdu, filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjeż marbuta mal-proċeduri arbitrali għandhom jibqgħu kif deċiżi, u dawk ta' din l-istanza għandhom jithallsu mis-soċjetà appellanta.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**